

La Chapelle-en-Serval

Johny Laporte*

La Chapelle-en-Serval is in de eerste plaats een leuke plek. Vanzelfsprekend moeten waardevolle ontsluitingen beschermd worden. Toch zijn wel enkele plekken bekend waar de 'bescherming' gewoon betekent dat de natuur zijn gang mag gaan, en noeste arbeid nodig is om terug te keren naar een beschikbaarheid die er voor de bescherming ook al was...

De groeve, die al dikwijls door de WTKG werd bezocht, ligt vlak naast de snelweg Brussel - Parijs en heeft ook gediend voor de aanleg ervan.

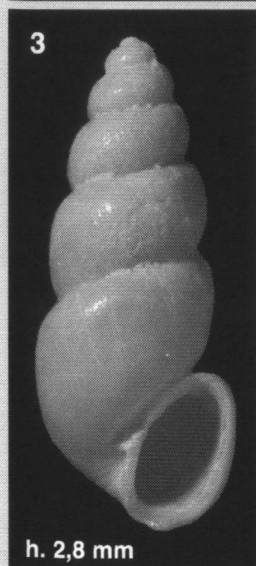
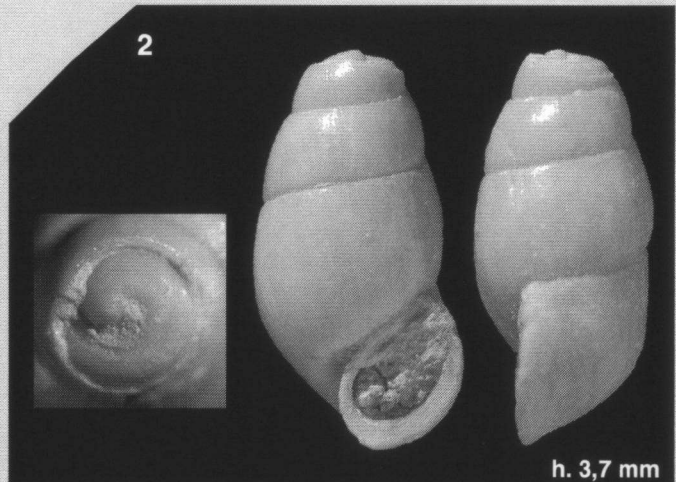
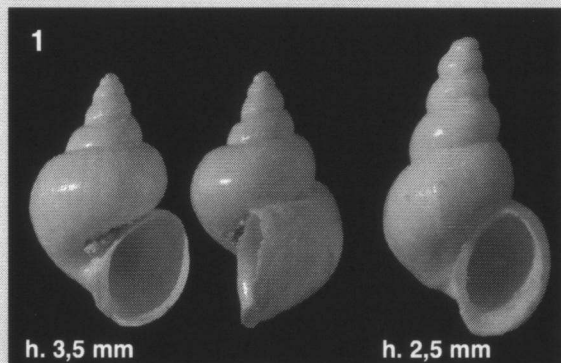
Vanuit Brussel is het 270 kilometer rijden, altijd over de snel-

weg, dus nog te doen op één dag. Komende van La Chapelle-en-Serval ligt de groeve net voorbij de brug over de E19, vanuit Mortefontaine vóór de brug.

In deze grote voormalige zandwinning wordt nu gefietst, gebromd op moto's met twee en vier wielen, de politie oefent er, er wordt aan paintball gedaan, in de late namiddag van zomerse zondagen durft de plaatselijke beau monde er zelfs te flaneren, maar de leukste ontmoeting was toch die met een schelpjes zoekende groep jongens en meisjes. Het bleek een hobbyclub te zijn van de Forces armées françaises - en zo zien we de legers het liefst.

La Chapelle-en-Serval, Formation de Ducy

- 1 *Hydrobia (Polycirsus) tuba* Deshayes, 1862. Zo men dat wenst kan men van links naar rechts onderscheiden: *Hydrobia (Polycirsus) tuba tuba* Deshayes, 1862; idem zijanzicht; *Hydrobia (Polycirsus) tuba marceauxiana* Deshayes, 1862. Ook het morfotype *Hydrobia (Polycirsus) tuba morleti* Cossmann, 1888 komt spaarzaam voor.
- 2 *Bouryia microstoma microstoma* (Deshayes, 1824).
- 3 *Bythinella* (s. str.) *pupina* (Deshayes, 1862).
- 4 *Lymnaea arenularia* Deshayes, 1825.
- 5 *Dissostoma mumia* (Lamarck, 1804).

De groeve is een beetje saai, komt men met 30 soorten thuis dan bezit men ongeveer alles wat er gevonden kan worden. Maar men zou toch niet graag het schouwspel willen missen van een perfect geconserveerde Marinésien fauna uit het brakke water, soms wat zoeter, soms wat ziltiger.

Komt men langs het zuiden in de groeve dan zijn er hier en daar nog brokken eerder zachte kalksteen te vinden. Die komen uit de Formation de Ducy. Deze laag was vroeger goed ontsloten, maar zit nu achter puin verstopt. Men verzamelt zonder veel moeite:

Dissostoma mumia (Lamarck, 1804)

Hydrobia (Polycirsus) tuba Deshayes, 1862

Bythinella (s. str.) *pupina* (Deshayes, 1862)

Bouryia microstoma microstoma (Deshayes, 1824)

Lymnaea arenularia Deshayes, 1825

La Chapelle-en-Serval, Formation de Mortefontaine

6 *Bythinella* (s. str.) *pulchra* (Deshayes, 1862).

7 *Granulolabium (Tiaracanthium) turritellatum* (Lamarck, 1804).

8 *Pteria (Electroma) defrancei* (Deshayes, 1858).

Menetus spiruloides (Deshayes, 1863)

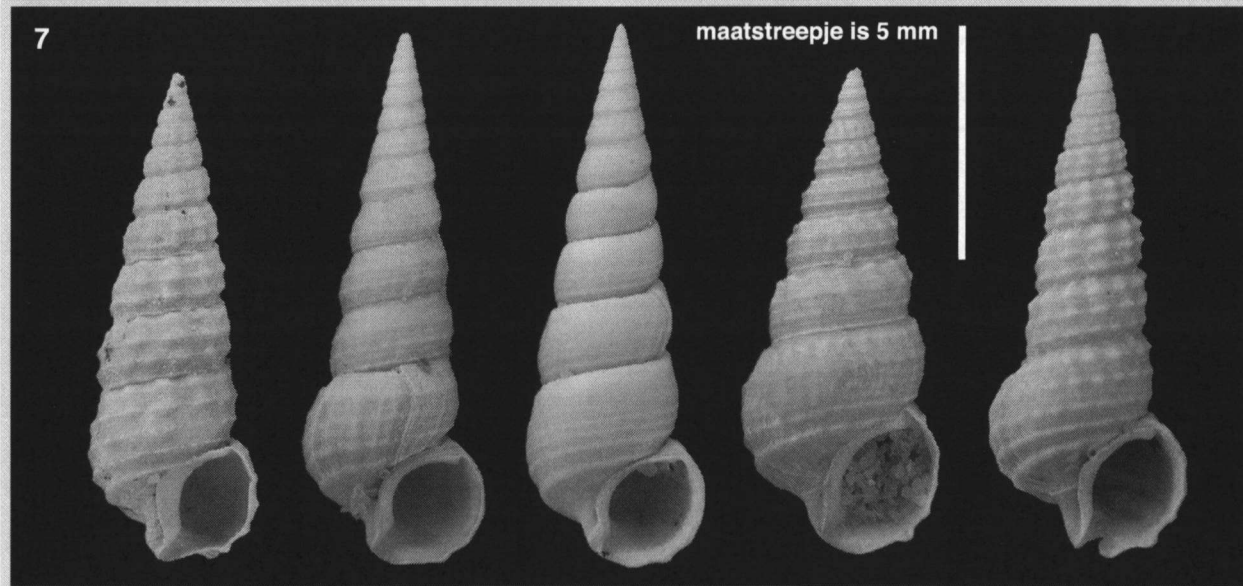
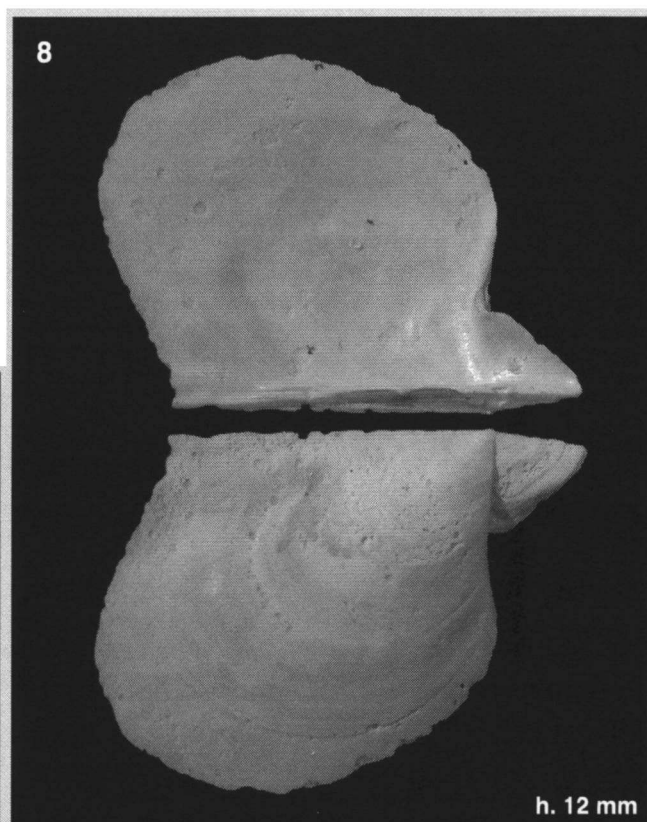
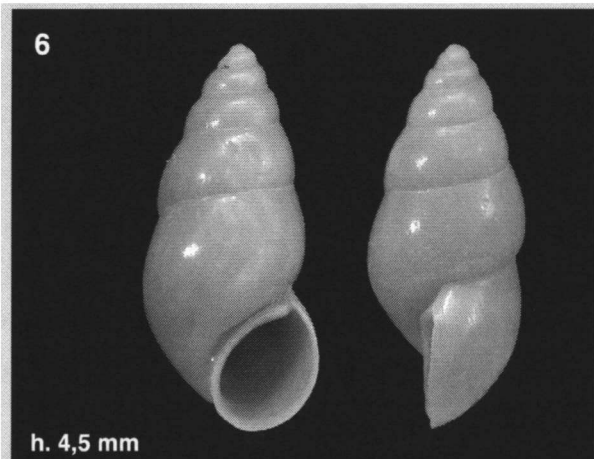
Biomphalaria similis (Ferussac, 1812)

Bovenop de Formation de Ducy ligt de Formation de Mortefontaine. Niet veel soorten, maar sommige in duizelingwekkende hoeveelheden:

Ampullina depressa parisiensis (d'Orbigny, 1850)

Bythinella (s. str.) *pulchra* (Deshayes, 1862)

Omalaxis ammonoides crenensis (Morlet, 1885)

Bayania hordacea substriata (Deshayes, 1862)
Granulolabium (Tiaracerithium) turritellatum (Lamarck, 1804)
Serratocerithium tuberculosum (Lamarck, 1804)
Potamides (Potamidopsis) tricarinata (Lamarck, 1804)
Tympanotonos (Eotympanotomus) cordieri (Deshayes, 1833)
Batillaria (Vicinocerithium) pleurotomoides (Lamarck, 1804)
Editharus polygonus (Lamarck, 1803)
Pugilina palissy (Pezant, 1908)

Cuneocorbula angulata (Lamarck, 1806)
Polymesoda (Pseudocyrena) deperdita (Lamarck, 1806)
Trinacria crassa (Deshayes, 1858)
Pteria (Electroma) defrancei (Deshayes, 1858)

Voor het onderzoek van de fauna werd de gebruikelijke literatuur geraadpleegd.

Verder werd een gebruik gemaakt van de site van Jacques Le Renard (Muséum Nationale d'Histoire Naturelle) die te vinden is op <http://www.somali.asso.fr/fossils/index.php> en van de database van het M.N.H.N. Die kan worden geraadpleegd op <http://coldb.mnhn.fr/colweb/form.do?model=PALINV>. www.palinv.wwwpalinv.wwwpalinv.wwwpalinv.

Literatuur

- Abrard R., 1950. Géologie régionale du Bassin de Paris, Paris (Payot).
- De Lapparent A.F., 1942. Géologie régionale de la France. Excursions géologiques dans le bassin de Paris. Première série: Les terrains tertiaires aux environs de Paris, Paris (Hermann).
- De Lapparent A.F., 1964. Région de Paris. Excursions géologiques et voyages pédagogiques, Paris (Hermann).
- Jodot P., 1928. Particularités fauniques rencontrées dans le Bartonien lacustre du département de l'Aisne - Bulletin de la Société Géologique de France, (4), 28, pp. 281-287, pl. XXII.
- Morellet L. & Morellet J., 1948. Le Bartonien du Bassin de Paris - Mém. Carte géol. France.
- Pomerol Ch. & Feugueur L., 1974. Guides géologiques régionaux: Bassin de Paris, Ile-de-France, Pays de Bray. 2ème édition entièrement refondue, Paris (Masson).

*Johny Laporte, Rot 99, 3221 Nieuwrode, België,
 tel. 016-56 46 41, email: johny.laporte@skynet.be,
 website: www.nystmania.org